

Dosarul nr. 2ra-57/20

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – A. Miron

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău –I. Muruianu, Iu. Cimpoi, N. Budăi

DECIZIE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Sveatoslav Moldovan
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Elina Kitainic în interesul său și în interesul minorului XXXXX,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Vașcișin împotriva Elinei Kitainik, lui XXXXX, Larisei Leibovich, intervenienți accesorii Ecaterina Vașcișin, executorul judecătoresc Ion Furdui și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la recunoașterea executării obligației, constatarea stingerii raporturilor contractuale, obligarea radierii dreptului de ipotecă, ridicarea măsurilor de asigurare aplicate asupra bunului imobil,

împotriva deciziei din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de către Victor Vașcișin, s-a casat în parte hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre,

constată:

La 02 octombrie 2015 Victor Vașcișin a depus cerere de chemare în judecată, concretizată la 15 decembrie 2018, împotriva moștenitorilor lui Anatoly Leibovich-soția Elina Kitainik, fiul minor XXXXX, mama Larisa Leibovich, intervenienți accesorii Ecaterina Vașcișin, executorul judecătoresc Ion Furdui și IP „Agenția Servicii Publice”, prin care a solicitat recunoașterea executării obligației de restituire a împrumutului stipulat în contractele de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 și nr. 4488 din 22 iunie 2012 în sumă de 126 700 euro de către Victor Vașcișin către Anatoly Leibovich, și anume, la 01 martie 2013 a sumei de 70 000 euro, la 28 martie 2013 a sumei de 45 000 euro și la 19 august 2014 prin depunere pe contul executorului

judecătoresc Ion Furdui a sumei de 215 001 lei, ce constituie echivalentul a 11 700 euro, constatarea stingerii raporturilor contractuale dintre Victor Vașcișin pe de o parte și moștenitorii lui Anatoly Leibovich pe de altă parte, generate prin contractele de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 și nr. 4488 din 22 iunie 2012, constatarea stingerii raporturilor contractuale dintre Ecaterina Vașcișin pe de o parte și moștenitorii lui Anatoly Leibovich pe de altă parte, generate prin contractele de ipotecă nr. 3313 din 14 mai 2012 și nr. 4496 din 22 iunie 2012, obligarea ÎS „Cadastru” și Oficiului Cadastral Teritorial să radieze dreptul de ipotecă înscris în Registrul bunurilor imobile pe numele creditorului ipotecar Anatoly Leibovich în baza contractelor de ipotecă nr. 3313 din 14 mai 2012 și nr. 4496 din 22 iunie 2012 și obligarea executorului judecătoresc să înceteze procedura de executare nr. 032-288r/14, întru executarea ordonanței judecătorești nr. 2-349/13 din 01 iulie 2013 emisă de Judecătoria Centru în partea moștenitorilor creditorului Anatoly Leibovich. (f.d. 62, vol. II)

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin contractul de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 Anatoly Leibovich a acordat lui Victor Vașcișin un împrumut în sumă de 140 000 euro cu termenul de rambursare 14.05.2013.

Prin contractul de împrumut nr. 4488 din 22 iunie 2012 Anatoly Leibovich a acordat lui Victor Vașcișin un împrumut în sumă de 113 400 euro cu termenul de rambursare 12.12.2012.

Rambursarea împrumuturilor a fost asigurată prin ipotecarea de către Ecaterina Vașcișin a 1/2 din imobilul cu nr. cadastral XXXXX, situat în mun. Chișinău, bd. XXXXX, cu suprafața totală de 169,1 m.p. (contract de ipotecă nr. 3313 din 14.05.2012), 1/2 din imobilul cu nr. cadastral XXXXX, situat în mun. Chișinău, bd. XXXXX cu suprafața de 169,1 m.p. (contractul de ipotecă nr. 4496 din 22.06.2012).

Reclamantul a menționat că contractele de împrumut, cât și contractele de ipotecă au fost autentificate de către notarul public Olga Bondarciuc.

La 03.07.2012 Anatoly Leibovich, prin contractul de cesiune nr. 3312 a transmis lui Alexandr Bilinkis 1/2 din drepturile și obligațiile sale ce rezultă din contractele de împrumut nr. 3312 din 14.05.2012 și nr. 4488 din 22.06.2012, precum și din contractele de ipotecă nr. 3313 din 14.05.2012 și nr. 4496 din 22.06.2012.

Reclamantul a indicat că executarea obligațiilor ce rezultă din contracte, și anume, transmiterea sumelor de bani în contul executării contractelor de împrumut nr. 3312 din 14.05.2012 și nr. 4488 din 22.06.2012 în sumă totală de 253 400 euro s-a efectuat până la semnarea și autentificarea contractelor de împrumut și de ipotecă.

A afirmat că a restituit integral creditorilor Anatoly Leibovich și Alexandr Bilinkis suma de 253 400 euro. Lui Anatoly Leibovich i-a restituit suma de 70 000 euro conform recipisei din 01 martie 2013, suma de 45 000 euro conform recipisei din 28 martie 2013 și echivalentul sumei de 11 700 euro în lei 215 001 MDL, prin intermediul executorului judecătoresc Ion Furdui la data de 19 august 2014. Lui Alexandr Bilinkis i-a restituit integral datoria la data de 19 august 2014.

A susținut că, deși a executat integral obligațiile asumate în baza contractelor de împrumut menționate, imobilul grevat de către Ecaterina Vașcișin continuă să fie

ipotecat în posesiunea foștilor creditori ipotecari, deoarece anterior executării obligațiilor contractuale a fost emisă ordonanța judecătorească nr. 2-349/13 din 01 iulie 2013, prin care imobilul ipotecat cu nr. cadastral XXXXX a fost transmis pentru vânzare forțată în posesiunea creditorilor ipotecari Anatoly Leibovich și Alexandr Bilinkis.

Precizează că debitorul ipotecar Ecaterina Vașcișin nu poate radia grevările de pe imobil, deoarece nu există acordul moștenitorilor creditorului Anatoly Leibovich, decedat la 23 februarie 2014, inclusiv al Elinei Kitainik - soția supraviețuitoare.

Prin încheierea din 23 decembrie 2015 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost atrași în proces în calitate de copârâți XXXXX - fiul minor al defunctului și Larisa Leibovich - mama defunctului Anatoly Leibovich. (f.d. 147 verso vol. I)

Prin hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată de către Victor Vașcișin împotriva Elinei Kitainik, XXXXX, Larisei Leibovich, intervenienți accesorii Ecaterina Vașcișin, executorul judecătoresc Ion Furdui și IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la recunoașterea executării obligației, constatarea stingerii raporturilor contractuale, obligarea radierii dreptului de ipotecă, ridicarea măsurilor de asigurare aplicate asupra bunului imobil, s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d. 107, 117-128, vol. II)

La 28 februarie 2019 Victor Vașcișin a contestat cu apel hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d.115-116, 149-155 vol. II)

Prin decizia din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel depusă de către Victor Vașcișin. S-a casat hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii cerințelor lui Victor Vașcișin cu privire la recunoașterea executării obligației și constatarea stingerii raporturilor contractuale și în această parte s-a pronunțat o nouă hotărâre, prin care s-a recunoscut executarea obligației de restituire a împrumutului de către Victor Vașcișin față de Anatoly Leibovich, stipulată în contractele de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 și nr. 4488 din 22 iunie 2012, în valoare de 126 700 euro. S-au constatat stinse raporturile contractuale dintre Victor Vașcișin și moștenitorii lui Anatoly Leibovich - Elina Kitainik, XXXXX, Larisa Leibovich, generate de contractele de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 și nr. 4488 din 22 iunie 2012. În rest, hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a menținut. (f.d. 189-190, 191-204, vol. II)

La 15 august 2019 Elina Kitainik în numele său și în interesele minorului XXXXX a declarat recurs împotriva deciziei din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 210-215, vol. II)

În motivarea recursului recurenta a invocat că decizia instanței de apel este arbitrară și ilegală, ori probele materiale și argumentele aduse de către recurent demonstrează că hotărârea instanței de fond este legală, fiind emisă în concordanță cu legislația în vigoare.

Cererea de recurs a fost recepționată de către Victor Vașcișin, Ecaterina Vașcișin la 04 noiembrie 2019 și de către reprezentantul Larisei Leibovich, avocatul Irina Burac-Mihalachi, la 30 octombrie 2019.

La 19 noiembrie 2019, Victor Vașcișin a depus o referință în întâmpinarea recursului, solicitând respingerea acestuia ca fiind inadmisibil. (f.d. 228-231, vol. II)

Până la data examinării cauzei, Ecaterina Vașcișin, executorul judecătoresc Ion Furdui, IP „Agenția Servicii Publice” și Larisa Leibovich nu au formulat referințe, prin care să-și exprime poziția cu privire la recursul declarat.

În procedura de filtru, prevăzută de articolul 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul de judecată a constatat că obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Cu privire la termenul de declarare a recursului, completul de admisibilitate a stabilit că decizia motivată din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată” la 08 iulie 2019 și a fost expediată părților, prin intermediul serviciului poștal, la 11 iulie 2019. (f. d. 205, vol. II). Totodată, dovada primirii adecvate a actului judecătoresc contestat nu a fost anexată de către instanța de apel. Astfel, luând în considerare cele menționate și principiul securității juridice, recursul a fost înregistrat în Grefa Curții Supreme de Justiție la 15 august 2019, în limitele temporale prevăzute la articolul 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În vederea respectării articolului 432 alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată nu a identificat niciun indiciu care, la prima vedere, ar putea ridica probleme de drept de ordine publică specificate la alin. (3) din articolul citat. Mai mult, Elina Kitainik nu a prezentat obiecții în privința acestui aspect procedural.

În aceeași ordine de idei, completul de filtru a verificat esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurente referitoare la ilegalitatea deciziei atacate întrunesc criteriile formale din articolul 432 alin. (2) și (4) din Codul de procedură civilă.

Pe baza celor analizate, prin încheierea din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, cererea menționată mai sus s-a considerat admisibilă pentru examinarea în fond.

În conformitate cu articolele 441 și 444 din Codul de procedură civilă, recursul s-a examinat de un complet de 5 judecători, fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și referință au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurenta și intimații au avut posibilitate să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. Cu titlu subsidiar, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, mutatis

mutandis, Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, Eriksson vs Suedia, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, Pönkä vs Estonia, 8 noiembrie 2016, parag. 33 – 34, decizia nr. 95 din 19 decembrie 2016 a Curții Constituționale, parag. 26 – 27).

Verificând decizia din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune admiterea recursului și casarea deciziei contestate, cu menținerea hotărârii instanței de fond, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea instanței de fond.

Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recurentei, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza García Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84).

Pentru început, instanța de recurs recapitulează esența litigiului.

Astfel, la 14 mai 2012 între Anatoly Leibovich și Victor Vașcișin a fost încheiat contractul de împrumut nr. 3312, autentificat de notarul public Olga Bondarciuc, prin care Victor Vașcișin a primit de la Anatoly Leibovich suma de 140 000 euro, cu termenul de rambursare până la 14 mai 2013. (f.d. 6-7, vol. I)

La 22 iunie 2012 între Anatoly Leibovich și Victor Vașcișin a fost încheiat contractul de împrumut nr. 4488, autentificat de notarul public Olga Bondarciuc, prin care Victor Vașcișin a primit de la Anatoly Leibovich suma de 113 400 euro, cu termenul de rambursare până la 21 decembrie 2012. (f.d. 8-9, vol. I)

Ambele contracte conțin o clauză punitivă, și anume, pentru neexecutarea la termen a obligației de rambursare a împrumutului se aplică penalitate 0,5 % din suma nerambursată pentru fiecare zi de întârziere.

Rambursarea împrumuturilor luate de către Victor Vașcișin prin contractele de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 și nr. 4488 din 22 iunie 2012 au fost asigurate prin contractele de ipotecă nr. 3313 din 14 mai 2012 și nr. 4496 din 22 iunie 2012, încheiate între Anatoly Leibovich și Ecaterina Vașcișin a câte ½ din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX situat în mun. Chișinău, bd. XXXXX cu suprafața de 169,1 m.p., care au fost autentificate de către notarul public Olga Bondarciuc. (f.d. 10-16, 17-22, vol. I)

Prin contractul de cesiune nr. 3312 din 03 iulie 2012 creditorul ipotecar Anatoly Leibovich a transmis lui Alexandr Bilinkis o doime (1/2) din drepturile și obligațiile, care reiese din contractele de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 și nr. 4488 din 22 iunie 2012, încheiate între Anatoly Leibovich și Victor Vașcișin și din contractele de ipotecă nr. 3313 din 14 mai 2012 și nr. 4496 din 22 iunie 2012, încheiate între Anatoly Leibovich și Ecaterina Vașcișin.

La 18 februarie 2013 Anatoly Leibovich a înregistrat în Oficiul cadastral teritorial Chișinău preavizul de executare a dreptului de ipotecă asupra bunului ipotecat de către Ecaterina Vașcișin.

Se atestă că la situația din iunie 2013 Victor Vașcișin a întârziat cu obligația de rambursare a datoriei pe contractul de împrumut nr. 4488 din 22 iunie 2012 cu 6 luni, pe contractul de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 cu 1 lună, acumulând la datoria de bază și penalități în sumă de 123 159 euro.

La 21 iunie 2013 Anatoly Leibovich și Alexandr Bilinkis au depus în instanța de judecată cerere de eliberare a ordonanței judecătorești, prin care au solicitat dispunerea transmiterii de la Ecaterina Vașcișin în posesia coreclamanților Anatoly Leibovich și Alexandr Bilinkis pentru a fi vândut silit imobilul cu nr. cadastral XXXXX, situat în mun. Chișinău, bd. XXXXX cu suprafața de 169,1 m.p. și încasarea taxei de stat, invocând că Victor Vașcișin nu și-a onorat obligațiile sale contractuale și nu a restituit sumele împrumutate. Astfel, la situația din 17 iunie 2013 datoria lui Victor Vașcișin față de coreclamanți constituia 377 559 euro, formată din suma împrumutului de 253 400 euro și 123 159 euro cu titlu de penalități. (f.d.60-61, vol. I)

Prin ordonanța nr. 2-349/13 din 01 iulie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a dispus de a transmite de la Ecaterina Vașcișin în posesia coreclamanților Anatoly Leibovich și Alexandr Bilinkis pentru a fi vândut silit imobilul cu nr. cadastral XXXXX situat în mun. Chișinău, bd. XXXXX, cu suprafața totală de 169,1 m.p. în scopul stingerii datoriei de 377 559 euro.

Ordonanța judecătorească nu a fost contestată de către debitor. (f.d. 62, vol. I)

La 17 august 2013 Anatoly Leibovich a depus la executorul judecătoresc Ion Furdui cerere, prin care a solicitat primirea spre executare ordonanța judecătorească nr. 2-349/13 din 01 iulie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău. Executorul judecătoresc Ion Furdui la 17 august 2013 a emis încheierea nr. 032-550/13 privind intentarea procedurii de executare în baza ordonanței judecătorești nr. 2-349/13 din 01 iulie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, care a fost expediată spre executare debitorului Ecaterina Vașcișin, iar creditorilor Anatoly Leibovich și Alexandr Bilinkis pentru informare.

Astfel, părți în procedura de executare s-au constituit pe de o parte creditorii Anatoly Leibovich și Alexandr Bilinkis, pe de altă parte debitorul Ecaterina Vașcișin.

La situația din 12 noiembrie 2013 Anatoly Leibovich a făcut o declarație către comitetul de creditare al SA „Prime Capital” în care confirmă că datoria pe contractele de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 și nr. 4488 din 22 iunie 2012 nu este stinsă (f.d. 73, vol. I)

Faptul că datoria nu este stinsă rezultă și din cererea lui Anatoly Leibovich adresată executorului judecătoresc Ion Furdui la 14 decembrie 2013. (f.d. 67, vol. I)

La 23 februarie 2014 Anatoly Leibovich a decedat. După decesul lui Anatoly Leibovich, notarul public Olga Bondarciuc a deschis dosar succesoral nr. 464376/4 la data de 05 martie 2014 în baza declarațiilor de acceptare a succesiunii de către soția Elina Kitainik, fiul minor XXXXX și mama Larisa Leibovich.

La data de 19 august 2014 la contul special al executorului judecătoresc Ion Furdui, de către Ecaterina Vașcișin a fost depusă suma de 215 001,54 lei, ceea ce constituie echivalentul a 11 700 euro, cu destinația „plată pentru întoarcerea împrumutului conform contractului de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 și nr. 4488 din 22 iunie 2012 și contractului de cesiune nr. 3312 din 03 iulie 2012 în favoarea lui Anatoly Leibovich”.

Totodată de către debitor au fost prezentate două recipise semnate de către Anatoly Leibovich la 01 martie 2013 și la 28 martie 2013, prin care se pretinde a fi rambursate sumele de 70 000 euro și 45 000 euro. (f.d. 68, vol. I)

Victor Vașcișin, în calitate de reprezentant al debitorului Ecaterina Vașcișin, la data de 04 septembrie 2014 a depus la executorul judecătoresc Ion Furdui cerere de conciliere a părților în procedura de executare conform art. 62 alin. (3) și (6) Cod de executare.

La 12 septembrie 2014, s-au prezentat la executorul judecătoresc Alexandr Bilinkis și Victor Vașcișin, reprezentant al debitorului Ecaterina Vașcișin, care au încheiat a tranzacție de împăcare, potrivit căreia reprezentantul debitorului Victor Vașcișin a recunoscut obligația pecuniară față de creditorul Alexandr Bilinkis în sumă de 188 780,50 euro, conform ordonanței judecătorești a Judecătoriei Centru nr. 2-349/13 din 01 iulie 2013, formată prin contractul de cesiune nr. 3312 din 03 iulie 2012 și constituită din suma împrumutului conform contractelor de împrumut nr. 3312 din 14.05.2012 și nr. 4488 din 22.06.2012, contractelor de ipotecă nr. 3313 din 14 mai 2012 și nr. 4496 din 22 iunie 2012 în mărime de 126 700 euro și suma penalității aferente pentru perioada de întârziere în mărime de 62 079,50 euro calculată până la 01 iulie 2013.

Drept rezultat, la data de 30 septembrie 2014 executorul judecătoresc Ion Furdui a emis încheierea privind încetarea procedurii de executare, în partea ce ține de creditorul Alexandr Bilinkis, dar s-a abținut să se pronunțe pe datoria lui Victor Vașcișin față de moștenitorii lui Anatoly Leibovich.

Prezenta speță a fost inițiată la 02 octombrie 2015 de către Victor Vașcișin, care a sesizat instanța de judecată cu acțiune de recunoaștere a executării obligației de restituire a împrumutului stipulat în contractele de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 și nr. 4488 din 22 iunie 2012 în sumă de 126 700 euro de către Victor Vașcișin către Anatoly Leibovich, și anume, la 01 martie 2013 a sumei de 70 000 euro, la 28 martie 2013 a sumei de 45 000 euro și la 19 august 2014 prin depunere pe contul executorului judecătoresc Ion Furdui a sumei de 215 001 lei, ce constituia echivalentul a 11 700 euro, constatarea stingerii raporturilor contractuale dintre Victor Vașcișin pe de o parte și moștenitorii lui Anatoly Leibovich pe de altă parte, generate prin contractele de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 și nr. 4488 din 22 iunie 2012, constatarea stingerii raporturilor contractuale dintre Ecaterina Vașcișin pe de o parte și moștenitorii lui Anatoly Leibovich pe de altă parte, generate prin contractele de ipotecă nr. 3313 din 14 mai 2012 și nr. 4496 din 22 iunie 2012, obligarea IP „Agenția Servicii Publice” să radieze dreptul de ipotecă înscris în Registrul bunurilor imobile pe numele creditorului

ipotekar Anatoly Leibovich în baza contractelor de ipotecă nr. 3313 din 14 mai 2012 și nr. 4496 din 22 iunie 2012 și obligarea executorului judecătoresc să înceteze procedura de executare nr. 032-288r/14, întru executarea ordonanței judecătorești nr. 2-349/13 din 01 iulie 2013 emisă de Judecătoria Centru, mun. Chișinău în partea moștenitorilor creditorului Anatoly Leibovich.

Judecând cauza, instanța de fond prin hotărârea din 11 februarie 2019 a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Vașcișin împotriva Elinei Kitainik, lui XXXXX, Larisei Leibovich, intervenienți accesorii Ecaterina Vașcișin, executorul judecătoresc Ion Furdui și IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la recunoașterea executării obligației, constatarea stingerii raporturilor contractuale, obligarea radierii dreptului de ipotecă, ridicarea măsurilor de asigurare aplicate asupra bunului imobil ca fiind neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de către Victor Vașcișin, instanța de apel a ajuns la concluzia temeiniciei apelului și a casat hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, adoptând o hotărâre nouă de admitere parțială a cererii de chemare în judecată depusă de către Victor Vașcișin, și anume, s-a recunoscut executarea obligației de restituire a împrumutului de către Victor Vascișin față de Anatoly Leibovich, stipulată în contractele de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 și nr. 4488 din 22 iunie 2012, în valoare de 126 700 euro, s-a constatat stinse raporturile contractuale dintre Victor Vascișin și moștenitorii lui Anatoly Leibovich - Elina Kitainik, XXXXX, Larisa Leibovich, generate de contractele de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 și nr. 4488 din 22 iunie 2012.

Elina Kitainik a contestat soluția instanței de apel în partea admiterii pretențiilor lui Victor Vașcișin, astfel, Colegiul lărgit va verifica legalitatea hotărârii numai în partea contestată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că concluzia instanței de apel este greșită referitor la recunoașterea executării obligației de restituire a împrumutului și constatarea stingerii raporturilor contractuale.

Din speță rezultă că Victor Vașcișin datora lui Anatoly Leibovich și Alexandr Bilinkis conform contractelor de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 și nr. 4488 din 22 iunie 2012 suma totală de 377 559 euro, care include suma împrumutului de 253 400 euro și suma penalității contractuale de 123 159 euro la situația din 01 iulie 2013.

Stingerea acestei datorii a fost garantată de către Ecaterina Vașcișin, prin contractele de ipotecă nr. 3313 din 14 mai 2012 și nr. 4496 din 22 iunie 2012.

Cu certitudine s-a constatat că Victor Vașcișin nu și-a onorat obligația de stingere a datoriei în termenul stabilit în contract și creditorii au purces pe calea legală de a urmări bunurile ipotecate.

Astfel, Anatoly Leibovich la data de 18 februarie 2013 a înregistrat preavizul în Registrul cadastral, iar ulterior creditorii au sesizat instanța de judecată cu cerere de eliberare a ordonanței judecătorești privind urmărirea bunului ipotecat.

Materialele cauzei atestă că prin ordonanța judecătorească nr. 2-349/13 emisă la 01 iulie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a dispus de a transmite de la Ecaterina Vașcișin în posesia coreclamanților Anatoly Leibovich și Alexandr Bilinkis pentru a fi vândut silit imobilul cu nr. cadastral XXXXX situat în mun. Chișinău, bd. XXXXX, cu suprafața totală de 169,1 m.p.. S-a încasat de la Ecaterina Vașcișin în beneficiul lui Anatoly Leibovich și Alexandr Bilinkis cheltuielile pentru achitarea taxei de stat în mărime de 2500 lei. Ordonanța judecătorească nu a fost contestată de către debitorul ipotecar Ecaterina Vașcișin.

În motivarea soluției adoptate instanța, la situația din 01 iulie 2013, a constatat că Victor Vașcișin nu și-a onorat la scadență obligația rambursării împrumutului primit în sumă de 113 400 euro și în sumă de 140 000 euro, bazându-se pe clauzele contractelor de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 și nr. 4488 din 22 iunie 2012 și pe pct. 14 din contractele de ipotecă nr. 3313 din 14 mai 2012 și nr. 4496 din 22 iunie 2012, iar la situația din 17 iunie 2013, datoria față de coreclamanți s-a ridicat la suma de 377 559 euro, constituită din suma împrumutului nerambursat în termen, în mărime totală de 253 400 euro și suma penalității aferente pentru perioada de întârziere în mărime de 124 159 euro ($113\,400 \text{ euro} \times 0,5\%$) $\times 177 \text{ zile} + (140\,000 \text{ euro} \times 0,5\%) \times 34 \text{ zile}$.

Astfel, reieșind din suma datoriei constatate, la situația de 01 iulie 2013, instanța a stabilit că Victor Vașcișin datorează lui Anatoly Leibovich suma de 188 779 euro.

Ordonanța judecătorească nr. 2-349/13 emisă la 01 iulie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a devenit irevocabilă la 12 iulie 2013 și a fost pusă în executare de către Anatoly Leibovich, care a avut un rol activ în cadrul procedurii de executare de la inițierea procedurii de executare și până la decesul acestuia (17.08.2013-23.02.2014).

Ulterior decesului lui Anatoly Leibovich, la data de 20 august 2014 Victor Vașcișin a prezentat executorului judecătoresc o cerere de încetare a procedurii de executare în favoarea lui Anatoly Leibovich pe motivul stingerii acesteia.

Victor Vașcișin a invocat că o parte din datorie a achitat-o nemijlocit lui Anatoly Leibovich, prezentând în acest sens două recipise din 01 martie 2013 și din 28 martie 2013, în sumă totală de 115 000 euro, pretinzând a fi întocmite și semnate de către Anatoly Leibovich, iar suma restantă de 11 700 euro a fost transferată la contul executorului judecătoresc la data de 25 aprilie 2015. (f.d. 68, vol. I)

Succesorii în drepturi ai lui Anatoly Leibovich au negat stingerea datoriei.

Reclamantul și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art. 643 Cod Cvil.

Analizând legea citată instanța de recurs observă că executarea stinge obligația numai în cazul în care este efectuată în modul corespunzător.

Potrivit art. 572 Cod Civil (în redacția până la 01.03.2019) obligația trebuie executată în modul corespunzător cu bună credință, la locul și momentul stabilit.

Totodată, din sensul alin. (1) art. 643 Cod Civil rezultă că executarea necorespunzătoare nu conduce la stingerea obligației.

Victor Vașcișin pretinde că a executat în modul corespunzător obligația de a întoarce datoria lui Anatoly Leibovich , prezentând două recipise din 01 martie 2013 și 28 martie 2013 în suma totală de 115 000 euro.

Instanța de recurs nu va pune în discuție autenticitatea acestor recipise odată ce creditorii nu au cerut nulitatea lor. Totuși aceste două recipise nu confirmă executarea în modul corespunzător a obligației, chiar și dacă sunt datate cu 01 martie 2013 și 28 martie 2013, ori obligația lui Victor Vașcișin față de Anatoly Leibovich constă în întoarcerea unei datorii în suma de 188 779 euro, pe când recipisele atestă stingerea numai a unei părți din obligație.

Argumentul reclamantului că moștenitorii lui Anatoly Leibovich nu au prezentat nici o probă, prin care ar face dovada faptului existenței cărorva clauze penale este contrazis de către probele din dosar.

În primul rând, ambele contracte de împrumut în pct. 5 conțin clauze penale de 0,5 % calculate pentru fiecare zi de întârziere din suma nerambursată.

În al doilea rând, la data emiterii ordonanței judecătorești din 01 iulie 2013 datoria lui Victor Vașcișin a fost calculată împreună cu penalități și ordonanța judecătorească în această parte n-a fost contestată.

În al treilea rând, anume faptul neexecutării corespunzătoare a obligației a condus la adoptarea ordonanței judecătorești de urmărire a bunului ipotecat.

Astfel, corect instanța de fond a constatat neaplicabile prevederile art. 643 Cod Civil speței date și corect a respins acțiunea, iar concluziile instanței de apel sunt eronate, contravin prevederilor art. 643 Cod Civil și probelor din dosar.

Soluția Curții de Apel Chișinău privind admiterea cererii de chemare în judecată depusă de către Victor Vașcișin, privind recunoașterea executării obligației de restituire a împrumutului de către Victor Vașcișin față de Anatoly Leibovich, stipulată în contractele de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 și nr. 4488 din 22 iunie 2012, în valoare de 126 700 euro și constatarea stingerii raporturilor contractuale dintre Victor Vașcișin și moștenitorii lui Anatoly Leibovich - Elina Kitainik, XXXXX, Larisa Leibovich, generate de contractele de împrumut nr. 3312 din 14 mai 2012 și nr. 4488 din 22 iunie 2012 este greșită, contradictorie probatoriului din dosar.

Colegiul lărgit reține că suma împrumutului de 126 700 euro, care a fost considerată de instanța de apel că constituie suma datoriei debitorului față de Anatoly Leibovich, fiind stinsă prin recipise și virament bancar, nu reprezintă suma totală datorată de către Victor Vașcișin, or, prin ordonanța judecătorească din 01 iulie 2013 s-a stabilit că la situația de 17 iunie 2013 suma datorată față de Anatoly Leibovich și Alexandr Bilinkis constituia 377 559 euro, fiind recunoscută de către Victor Vașcișin, fapt confirmat prin tranzacția de împăcare încheiată cu Alexandr Bilinkis și achitată benevol ½ din suma datorată, constituind 188 779,50 euro. Totodată, instanța de recurs reține că Victor Vașcișin nu a avut obiecții asupra ordonanței judecătorești și nu prezentat probe care ar confirma că datoria a fost stinsă până la emiterea ordonanței judecătorești, fiind prezentate acte care confirmă stingerea datoriei după decesul lui Anatoly Leibovich.

Cu referire la pretențiile privind radierea dreptului de ipotecă și ridicarea măsurii de asigurare instanța de fond corect le-a respins și această parte de obiecții nu fac obiectul controlului judecătoresc.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Elina Kitainik în interesul său și în interesul minorului XXXXX, a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea instanței de fond.

Conform celor expuse, în temeiul art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admite recursul declarat de către Elina Kitainik în interesul său și în interesul minorului XXXXX.

Se casează decizia din 13 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Vașcișin împotriva Elinei Kitainik, lui XXXXX, Larisei Leibovich, intervenienți accesorii Ecaterina Vașcișin, executorul judecătoresc Ion Furdui și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la recunoașterea executării obligației, constatarea stingerii raporturilor contractuale, obligarea radierii dreptului de ipotecă, ridicarea măsurilor de asigurare aplicate asupra bunului imobil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Sveatoslav Moldovan

Victor Burduh

Maria Ghervas